

Danielpa Qellqan — Isqon Chunka Qanchisniyuq Numero

*Elíaspa Kimsa Kutin Aplicasqanmanta: Kunan Pacha Babilonia Moderna
Tupaychasqanpi Profétic Dinámikakunata Qhawaykachispa*

Jeff Pippenger
2024-02-29

Elíaspa kimsa kutin churakuyninqa qhepa p'unchaykunapi Elías nisqapa hawapi kaq imaymanakunatan rikuchin. Elíasqa huk runallatan rikuchin, ichaqa runakunaq huk kuyuyñintapas. Chay Elías willakuqwan huñunakuspa puriq runakunaq kuyuyñinqa Laodicea nisqawan rikuchisqa kasqankumanta, hinallataq chaypi kawsayniyoq kasqankumantapas, orqosqa kan.

Hinaspan Elíasqa lliw runakunaman asuykuspa, nirqan: ¿Hayk'aqkamataq iskay yuyaykunapurapi sayarinkichik? Sichus Señorqa Dios kan, payta qatipaychik; ichaqa sichus Baalqa kan, hinaspa payta qatipaychik. Runakunaqa mana huk simillawanpas kutichirqankuchu. Chaymantataq Elíasqa runakunata nirqan: Ñoqa, ari ñoqa sapallanmi Señorpa profetan hina qheparani; Baalpa profetankunataq tawa pachak pichqa chunka qhari runakuna kanku. 1 Reyes 18:21, 22.

Ñawpaq angelpa kuyuriyninpi icha kinsa kaq angelpa kuyuriyninpi, chay pachapi kachaqwan hukllawasqakunaqa Sardis iglesiapa rikch'ayninpi nisqa historianta icha Laodicea iglesiapa historianta saquespa hurqusqam karqanku. Iskay iglesiayuqmanta mayqenchus Elíaspa tapuyninwan rikuchisqa kachkan, llaqta maykamaraq iskay yuyaykunapura sayasqankumanta. Chay iskay yuyaykuna, Habacucpa “rimanakuy” nisqanwanmi rikuchisqa kachkan. Habacuc qelqapa iskay kaq kapituluypi kaq “rimanakuyqa”, allin icha mana allin metodologíamanta rimanakuyimi. Rimanakuypa tiempun chayamuptin kawsak llaqtakunaqa, Milleritakuna historiapi kaqkuna icha qhepa p'unchawkuna historiapi kaqkuna, muyu patapi urmanankumanta mana aswan yachasqachu kachkanku; urmananku chayqa, mayqin ladoyman uraykuytaqa manaraq yachasqachu kachkanku. Chayraykun huk simillatapas mana kutichinku.

Señorqa kamachirqan huk pruebata ñawpaq angelpa historianpi hinaspa kimsa kaq angelpa historianpipas, mayqen lado discutisqaqa cheqaqtapuni rikuchinapaq: sapaq ladoqa, apostata protestantismopa teológico metodología-ninwan representasqa; huk ladoqa, Millerpa regla-kuna profecía qhawariypa interpretacionninkunapaq, chaypi Future for America-pa chaskisqan regla-kunapas kasqankuta, ichaqa mayqencha qhepa tamyay willakuypa cheqaq mensaje-nin kasqanta. Monte Carmelo-pa prueban, Estados Unidos llaqtapi utqaylla hamuq domingo kamachiywan qallarinanpaq kaq, munanmi Diospa sut'inchasqanta pichus Paypa rantin mensajero-nin kasqanta, imayna Elíaswan rurasqanta hina, hinaspa 1844 watayoy Millerita historianpipas. Elíaswan hina, hinaspa qhawaspa qhepaykusqanku, ichaqa mana huk sayayta hap'iyta munasqankuwan, chay metodologíaqqa karqan, hinaspa kanqapuni, llaqa runakuna ñawpaqpi willasqa predicción-kunapa hunt'asqankuwan takyachisqa.

“Danielpa hinaspa Juanpa willakuy qelqasqankunaqa entiendesqa kananmi. Paykunaqa huknin hukninta sut’inchanku. Paykunaqa kay pachaman cheqaqkuna qunku, llapa runakuna entiendenankupa. Kay willakuy qelqasqankunaqa kay pachapi testigo kananmi. Kay qhepa p’unchaykunapi hunt’asqa kasqankuwanmi kikinkuta sut’inchanku.” Kress Collection, 105.

Ninapa uraymanta hamuspa Eliaspa haywarisqanta rupachirqa, Diosqa ch’inlla qhawasqankunamanmi Eliaspa Paypa rantinchasqan kasqanta sut’incharqa; ichaqa chay pachakamaqa Ahabpaq, Jezabelpaq, hinallataq llulla profetankunapaqpas qhipayña karqa. Kay hinallataqmi pasaraq Millerita runakunapa willakuyninpi 1844 watapa octubre killapa 22 ñiqin p’unchawmanta ñawpaqman, hinallataq yapamanta pasanqa utqay hamuq domingo kamachiy ñawpaqman, mayqinchus 1844 watapa octubre killapa 22 ñiqin p’unchawwan rikch’achisqa kashan. Llakiytaqmi, mayqinkuna chay ruwaykama suyaspa chayraq akllakuyta munankuqa, mana yuyarispaña tapukuypa pantasqa lado-ninpi akllasqaña kanqaku. Elias chasqui akllayqa ñawpaqtaqa kananmi Ahabwan, Jezabelwan, llulla profetankunawan tinkunankamanta. Ninawan Eliaspa haywarisqanta rupachispa chay sut’inchay hunt’asqa kaptin, Eliasqa llulla profetakunata wañuchirqa.

Llulla profetaqa Bibliapi willakuy qelqakunapi soqtan kaq qhapaq suyumi, hinaspataq kay soqtan kaq qhapaq suyup hina kamachikuyninta tukuchin mana unaypaq hamuq domingo kamachiypi, chaypin Elías llulla profetakunata wañuchirqa. Chaymanta qhepanpi paraj hunt’asqa urmaynin qallarikurqa. Milleritakunaq historiapi, kachaqpas willakuyninpas reqsisqa karqa contrastepi chaykunawan, pikunachus chay contexto ukhupi qallarikurqanku ruwanakuykuta hunt’achiyta apostata protestantismop hina (mayqinchus Elíaspa testimoniunpi llulla profetami), hinaspataq kimsa kallpakunamanta huknin hina, mayqinkunachus kay pachata Armagedónman pusanku. Diosmi kamachirqa 1844 watapi octubre 22 qhepaman, musuqmanta reqsisqa cheqaq profético kuyuyqa Paypa llamkayninta kay pachapi tukuyninman churananpaq; ichaqa chay kuyuyqa Laodiceaman tikrakurqa, hinaspataq mana unay qhepaman “kuyuy” kayta saqerqa, imaraykuchus huk leykunawan chaskisqa Iglesiaman tukurqa.

Kay ñawpaq Elíasmanta kay imakunata yuyayninchikpi hap’ispa, kunanqa iskay kaq Elíaspa profético kasqa qhawariyninkunata rimarisun, qhepa p’unchaykunapa kimsa kaq Elías pichus kasqanta reqsispa, takyachinapaq. Jesúsqa Juan Bautista-ta reqsichirqa, paymi Ñawpaq Testamentopa qhipa profecíanta hunt’aq kasqanta.

Qhawariychis, noqaqman qankunaman Elías profetata, Señorpa hatun manchay punchawnin hamunankama ñawpaqta: paymi taytakunapa sonqonta wawakunaman kutichinqa, wawakunapa sonqontataq taytankunaman, ama noqa hamuspa allpata ñakaywan maqaykunaypaq. Malaquías 4:5, 6.

Jesúsqa Juanta hamuq Elías kasqanta reqsichirqa chaypas, Juanqa manam hunt’asqatachu tarirqa hamunanpaq Elíasmanta willakuypi llapa ima nisqakunata; imaraykuchus kimsakaq, tukukuq Elíasqa hamun Señorpa hatun, manchay p’unchawninman ñawpaqta, chaymi Qanchis Qhipa Muchuykunapa tiempun, chaykunataq Cristoq Iskay Kutimuywan tukukun. Chaywanpas Juanqa iskay kaq Elías karqa, paypa testigonkuna ñawpaq kaq Elíaspa testigonkunawan kuskaka reqsichin hinaspa sayarichin kimsakaq, tukukuq Elíasta.

Imaynanmi Elíasqa kunan pacha Babiloniaq kimsa rikch'aynin dragonta, bestiata, hinaspa llulla profetata uyarichirqa, chayhinallataq Juanpas huk romano kamachiqwan (Herodes), huk qhelli warmiwan (Herodías), hinaspa paypa ususinwan (Salomé) uyarichisqa karqa. Carmelo Orqoqa 1844 watapi octubre killapa 22 p'unchawta rikch'achirqa, chaymi kutin Estados Unidos llaqtapi domingo kamachikuyta rikch'achin. Domingo kamachikuy paqarisqa sasa p'unchawpi chay kimsa hukllachasqa t'aqaymi ruwayman apasqa kan.

“Papapa kayninta kamachisqa kamachita Diospa kamachinman contrapi sayachispa hunt'achiq kamachiywanmi, suyunchik allin kaymanta llipinpi t'aqasqa kanqa. Protestantismom makinta chay hatun chinkay patamanta mast'arikuspa Roma atiyuniyuqa makinta hapiqtin, ukhu t'uqu patamanta haywarikuspa Espiritualismowan makikukuspa, kay kinsa hukllachasqa huñunakuypa kallpachaynin uraman suyunchik Protestante hinataq republicano gobiernom kashaq Constituciónninpa sapa principioyta ñiqichaspa, papapa llulla yachachikuyninkunata chinkachiq pantasqankunata mast'arinanpaq kamachiykuna rurasqatin, chaypacham yachasun Supaypa musphay llamk'ayninpa pacha chayamushasqanta, tukukuypis qayllam kashasqanta.” Testimonies, volumen 5, 451.

Herodpa willakuypi tarisunchikmi payqa pagano Romapa rantin kasqanrayku, pagano Romapa “chunka kurakakunapa” rantinmi; chayraykutaq Revelación chunka qanchispi kaq chunka kurakakunatam unancharin, paykunaqa huk horallapaqmi reinonku qharicha warmiman qunku. Herodqa Ahabwanmi rikch'achisqa karqa. Iskayninkupas mana allin kaq casarakuypim karqanku. Ahabqa Israelmanta kaspanmi mana saqisqa karqa mana israelita warmiwan casarakuyninpaq; Herodtaq wawqenpa warmintam apakuspa casarakuqan. Tiromanta, Babiloniamantawan qharicha warmipa huchallikuynin kay pachapa kurakakunawanqa Ahabpa Herodpaq mana allin kaq Jezebelwan Herodiaswan tinkuyninkupi rikuchisqam.

Karmel Orqopi Acabwan chay tinkuyqa, Herodpaq p'unchaynin raymichasqa hina rikuchisqa karqa. Domingo kamachiypi Estados Unidos manam Bibliapa profecíanpi soqta kaq qhapaq suyuchu kanmanña, chunka reykunaqtaq qanchis kaq qhapaq suyu tukunku. Paykunaq qanchis kaq qhapaq suyu hina p'unchayninkupi, Herodes machasqa mikhuypi Saloméman, Herodiaspa ususinman, nisqa qhapaq suyunmanta kuskan kama qunanta ari nin. Chunka reykunapas uywamanmi qhapaq suyunkuta qusqaku, chaytataq ruwanku llulla profetawan (Estados Unidoswan) pantachisqa kaspanku, espiritualmente “machasqa” kaspanku rayku.

Karmel orqopiqa llulla profetakuna tukuy punchaw tusurqanku llullachiyta munaspa, hinaspataq Herodespa p'unchayninpi Herodiaspa ususin Salomé tusurqa machasqa qhapaq reyta llullachinapaq. Chay hinata ruwaspan Herodiaspa ususin Ahabpa atiyinta allinchakurqa Juan Bautista wañuchinapaq. Estados Unidos llaqtapi domingo kamachiypi, Estados Unidos tukuy kay pachata llullachinqa animalpa huk rikchayninta chaskinankupaq, mayqinchus huk qhapaq suyu kasqanmanta rurasqa, kuskan iglesiapa kamachiyinmanta hinaspa kuskan estadopa kamachiyinmanta. Estados Unidospa llullachiyin, mayqinchus kimsa hukllachasqa t'inkiyuq llulla profeta kan, ñawpaqchasqa karqa Jezabelpa profetakunapa tusuyninwan hinaspa Jezabelpa ususinpa (Salomé) tusuyninwan; Jezabelqa catolicismo kasqanrayku, apostata protestantismotaq paypa ususinkuna kanku (Salomé hina).

Qatiqayqa qallarinqa utqaylla hamuq domingo kamachiywanmi, wañuyta apamuq hina, iskay kaq Elíaspa uman qichusqa kasqanwan, canastaman churakusqa papadoman, Herodías nisqawan rikch'achisqa. Chay pachapin papadopa wañuchiq ch'akiynin hunt'asqata hampisqa kachkan, payqa manaña qonqasqañachu, qhipa paraqa tupuy mana tupuyniyuqmi ichakun, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa unanchan oqarisqa kaptin. Chay pachapin kinsa kaq Ay! nisqapi Islam maqakun, achka yakukunapi tiyakuq hatun qachu warmipa wiñay wiñaymanta taripayninqa qallarín. Paypa taripayninqa iskaychasqanmi.

Hinaq pasmanta huk simita uyariqani, kaynata nispá: Lloqsiychis paymanta, llaqtay, ama huchankunapi kуска kaychispaq, amataq ñak'ariyninkunamanta chaskiychispaqchu. Huchankunaqa hanaq pacha kama chayarunña, Diostaq mana allin rurayninkunata yuyariqanña. Payqa imayna qankunata kutichisurqankichis, hinallataq kutichiychis; rurayninkunaman hina iskay kutita iskaychaychis; may p'itunapi hunt'achirqa, chayllapita paypaq iskay kutita hunt'aychis. Apocalipsis 18:4–6.

Paypa taripay iskay kutiyuqmi, imaraykuchus manaraq taripasqa karqa wañuchiykunamanta rurasqanmanta Ch'usaq P'unchaykunapi watapi 538 manta 1798 kama. Písqa kaq sellopi, papa kayqa wañuchisqa runakuna altar urapi simbólicamente rikuchisqa kanku, Roma qhachaq warmita Dios hayk'aqtaq taripanqa nispá tapukuspa; hinaspataq ninku sepulturankupipi samariychik, iskay kaq huñu mártir runakuna qankunahin wañuchisqa kanankupaq hunt'akusqankama. Paypa taripaynin hamuptin iskaychakuqmi, imaraykuchus iskay kutiña Diospa sutinpi qispichisqa runakunata wañuchinqa.

Hinaspan ña iskay chunka pichqayuq sellota kicharqa, altar urapi rikurqani Diospa siminrayku wañuchisqa runakunapa almanikunata, hinallataq hap'isqanku testimoniokunrayku. Hinaspan kallpawan hatun qapariyniyuqta waqyarqanku, nispá: Hayk'aqkama, Apu, santo, cheqaq, manaraqchu juzganki, nitaj yawarnikuqta kutichinki kay pachapi tiyaqkunaman? Hinaspan sapa hukninkuman yuraq p'achakuna qosqa karqa; hinaspan paykunaman nisqa karqa, aswan pisi tiempollaraq samarinankupaq, kamachimasinkupas, wawqinkupas, paykuna hina wañuchisqa kananpaq kaqkuna hunt'asqa kanankama. Apocalipsis 6:9–11.

Pani Whiteqa churaykan pichqa kaq sellopa wañusqa testigokunapa pasajenta domingo kamachiypi, chaypi Diospa huk ovejankuna Babiloniamanta waqyasqa lloqsichisqa kashan, chaymi Herodespa paqarin p'unchaynin raymi, maypichus chunka reykuna rimanakunku qanchis kaq reinonkuta qospa pusaj kaq reinoman, chay pusaj kaqqa qanchiskunamantam kashan.

“Pichqa kaq qichasqa sello kicharisqa kaptinmi, Juan Reveladorqa rikuypi altarpa uranpi qawarqun Diospa Siminrayku, Jesucristoq testimoniunrayku wañuchisqa kaqkunapa huñusqanta. Chaymanta qhipamanmi hamun Apocalipsispa chunka pusaqniyuq kapitulonpi nisqa rikch'ariykuna, maypichus cheqaqta, chiqap kaqkuna Babiloniamanta waqyamusqakanku llusqiyta. [Apocalipsis 18:1–5, quoted.]” Manuscript Releases, volume 20, 14.

Babiloniamanta waqyachisqa kaqkunaqa iskay ñiqin wañuchisqa testigokunamanta ruwasqa kanku, paykunatan papakunaq kamachikuynin wañuchin, imaynan Herodiasqa iskay ñiqin

Eliasman rurqan hinata. Panay Whitepas pichqa sellota churan tukukuq sellopa kichariyninpi.

«“Pichqa kaq sellota kicharisqa kaptinmi, altarpin uraypi rikurqani Diospa siminrayku, hinaspa hap’isqanku testimoniunrayku wañuchisqa runakunapa alman-kunata. Hinaptinmi sinchi qapariyniyuqta rimarqanku, nispa: Hayk’aqkamataq, Apu, Chuya hinaspa Cheqaq, kay pachapi tiyakuqkunaman mana juzganki hinaspa yawarnikuqta mana kutichinki? Hinaspataq sapa hukninkuman yuraq p’achakuna qosqa karqan [Paykunaqa chuya hinaspa santo kasqankuta willasqa karqan]; hinaspataq paykunaman nisqa karqan, aswan pisillata samaykuchunku, mayk’aqchus paykunawan kуска serviqkuna, hinaspa wawqinkuna, imayna paykuna hinallataq wañuchisqa kananpaq kasqanku, hunt’akusqankukama” [Apocalipsis 6:9–11]. Kaypi Juanta qawachisqa karqan mana cheqaqpi kasqankunatachu, aswanqa hamuq pacha tiempo ukupi kaqkunata.»

“Apocalipsis 8:1–4 nisqa qillqasqa.” Manuscript Releases, volumen 20, 197.

Uka tiempos tutapi papakuna wañuchisqa runakunapa mañakusqankunaqa “yuyarisqa” kachkanku “qanchis ñiqin sellota” kichariypi; chaymi reqsichin “qanchis ñiqin sello”qa kicharisqa kasqanta pisi pisi hamuq domingo kamachiypi, chaypin Diosqa paypa huchankunata yuyarin.

Hukmantaqmi huk sutin hanaq pacha-manta, nispa: Lluqsiychis paymanta, ñuqaq llaqtay, ama huchankunapi hukllachasqa kanaykichispaq, amataq nanaykunaq castigonkunatapas chaskinaykichispaq. Paypa huchankunam hanaq pachakama chayasqa, Diosqa mana allin ruwasqankunatam yuyarirqa. Kutichiychis payman hinallataq imayna qankunaman kutichirqa chayhina; ruwasqankunaman hina iskay kutita iskaychaychis payman. Chay vasopi hunt’asqanpiqa, iskay kutita hunt’achiychis paypaq. Apocalipsis 18:4–6.

Ñawpaq Elíasqa qhawachinmi chay tinkuyta mayqinpas rikurin huk pachak tawa chunka tawa waranqa runakuna chawpipipas kimsa-ukllachasqa huñunakuypi, mayqinchus pusan llaqtakunata Armagedónman qhepa p’unchaykunapi. Iskay ñiqin Elíasqa (Juan Bautista), ñawpaq Elíasqa willakuyninta yapamantanmi, hatunyachinpas; iskayninkutaq kуска (siki pataman siki pataman hina), reqsichinku hinaspa sayarichinku kimsa ñiqin, qhipa, tukukuq Elíasqa proféticota kachaq unanchayninkunata. Kimsa ñiqin Elíasqa rikuchisqa kachkan huk qallariq Elíaswan (Miller), hinaspa huk tukukuq Elíaswan; imaraykuchus ñawpaq angelpa kuyukuyninqa yapamantasqa kachkan kimsa ñiqin angelpa kuyukuyninpi.

“Diosqa Apocalipsis 14 qillqapi mensajekunaman profecíapa siqinpi lugarnta qorqan, hinaspan rurayninkuqa manam kay allpap historiannpa tukukuyninkama chinkanapaqchu. Ñawpaq kaq hinaspa iskay kaq angelpa mensajenkunaqa kay pachaqqaraq cheqaq kaymi, hinaspan kay qhepanta hamuqwan kуска purinan.” The 1888 Materials, 803, 804.

Kinsa Elíasqa apan Alphawan Omegawan sanancharisqanta, imaraykuchus qallariywan tukukuywan Elías kasqanta rikuchin. Ñawpaq Elíasas, qhipa Elíasas, huk kuyuriyniyuqtan rikuchinku, yaqa ñawpaq icha kinsa kaq angelpa, Apocalipsis chunka tawayuqpi nisqaman hina.

“Juan Bautistaq llamk’anan, hinallataq qhipa p’unchaykunapi Elíasqa espirituwan kallpanwan llusqispa runakunata mana kuyukuyninkumanta rikch’achiqkunapa llamk’ananpas, achka imakunapiqa hukllam kashan. Paypa llamk’ananqa kay pacha tiempopi rurasqa kanan

llamk'anapa rikch'ayninmi. Cristoqa iskay kuti hamunan kay pachata chiqap kayninpi taripananpaq. Diospa chaskikuna, pacha runaman qhipa willakuy waqaychayta apaqkunaqa, Cristopa iskay hamuyninpaq ñanta wakichinankupaqmi, imaynan Juanqa ñanta wakichirqa ñawpaq hamuyninpaq hina. Kay wakichiy llamk'anapiqa, 'sapa wayq'u hoqariyasqa kanqa, sapa urqupas uraykachasqa kanqa; q'iwisqa ñankunapas chiqaychasqa kanqa, ch'aki chiqnikunapas pampachasqa kanqa,' imaraykuchus historiata yapamanta kutichisqa kananmi, hinaspataq huk kutiwanmi 'Señorpa k'anchaynin rikuchisqa kanqa, llapa aychayuppas kuskalla rikunqa; imaraykuchus Señorpa simin rimarisqa.' Southern Watchman, March 21, 1905."

Eliaspa kimsa kutin churakuyninmi rikuchin Eliaswan Eliaswan tinkisqa kuyuywan, hinallataq p'unchaw kay pacha Babilonia Modernapa kimsa kuti huñukuyninwan tupachikuyta. Chayqa sinchi t'inkisqañam kachkan mensajeropa kimsa kutin churakuyninwan, mayqan runaqa Ñanta waqichin Paktopa Mensajeropaq; ichaqa chay siq'iqa rikuchin kuyuywan mensajerowan ukhupi puriq kallpachakuyninkunata. Iskay kimsa kutin churakuypipas, mensajeropaqwan kuyuyapaq kimsan kaq, qhipa hunt'akuyninqa rikuchisqa kachkan Alpha y Omega nisqawan, qallariy hunt'akuyninta hinallataq tukuy hunt'akuyninta rikuchispa.

Kinsa kaq qhipa Eliasqa kimsañiqin angelpa kuyukuyninta rikuchin, chayqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa kuyukuyninmi, paykunaq hatarichisqa kaspas huk unanchay hina waqyasqanku hatun achka runakunata Babiloniamanta llusichinankupaq, Apocalipsis chunka hukniyuqi hatun allpa kuyuy p'unchaynin chayamuptin. Chay horas manaraq chayamuptin, chaskiqpas kuyukuyninpas reqsisqa kanqaku tinkuchisqa kaspas llullaq kuyukuymanta, mayqinchus llullaq qhipa para willakuyta qhawachin thak kaymanta, allin kawsaymanta.

Cheqaq willakuy chiqaq willakuywan, chaymanta chiqaq kachaq llulla kachaqwanpas t'aqanakuyqa willakuyta hunt'akuyninwan reqsisqa kananmi. Kay qillqakuna qallarisqa karqa 2023 watapi julio killapa tukukuyninpi, hinaspataq octubre 7 p'unchaypi wañuchinakuy manaraq kaptinpas, chay qillqakuna reqsichirqañmi chiqaq qhipa tamya willakuyqa kimsa kaq Ay! nisqa Islam-ta reqsichisqanta, hinaspa chay willakuy 2001 watapi septiembre 11 p'unchaypi qallarisqanta. Chay qillqakuna reqsichirqañmi nacionkunapa phiñakuynin, chay pachapi qallarisqa kasqanta yachachisqa nisqaman hina, wachakuy nanaypi warmi hina kasqanta; chayraykutaq nacionkunapa phiñakuyninpas, allpa pachaman apamushqa sasachakuykunapas, pruebapachasqa wichq'aykama astawan astawan hatunyasqalla purinqa.

Qatiq qelqaypi yachayta qatiquasun.

"¡Maykuna Diospa llaqtan runakuna yuyayniyuq kankuman waranqa llaqtakunapa qayllamuy kaq chinkaymanta, kunanqa yupaychasqa kachkan idolokunaman casi entregasqa hina! Ichaqa achka runakuna, paykunapa cheqaqta willakunanku karqañman, wawqe-panankunata tumpanku hinaspa huchachanku. Diospa tikraq atiyin yuyaykunaman hamuptinqa, sut'i hukniray tikray kanqa. Runakunaqa manañam munanqachu wakinta qhawapaylla hinaspa urmachiyta. Manam sayanqachu chay chiqpi, mayqenpi k'anchayta hark'anku kay pachaman llipinman lliphipinanpaq. Paykunapa qhawapayasqanku, paykunapa tumpasqankuqa tukukunqa. Awqapa atiyininkuna maqanakuyapaq huñunakuchkanku. Sinchi ch'aqwaykuna ñawpaqninchikpi kachkan. Tantanakuychik, wawqeykuna panaykuna, tantanakuychik.

Cristowan watanakuychik. ‘Ama niychikchu: Huk huñunakuymi,... amataq manchakuychikchu paykunapa manchakuyninta, amataq mancharikuychikchu. Aswanqa Santoyachiychik kikin Señor de los ejércitos-ta; paylla kachun manchakuyniykichik, paylla kachun mancharinaykichik. Hinaspa payqa kanqa huk santuariorayku; ichaqa iskaynin Israelpa wasinkunapaqqa huk urmanakuy rumi, huk mitk’achik qaca; Jerusalénpi tiyakuqkunapaqtaq huk toqlla, huk tuqlla. Hinaspa achkhakuna paykunamantaqa mitk’anqaku, urmanqaku, pakisqa kanqaku, tuqllaman urmanqaku, hinaspa hap’isqa kanqaku.’”

“Kay pachaqa huk teatro hinam. Chaypi pukllaqkuna, chaypi tiyaq runakuna, qhipa hatun drama ukhupi sapaqnin ruwanakuta ruwanankupaq wakichisqakum. Diosqa manam rikurisqachu. Hatun runa masaswanqa manam hukllachasqa kasqanchu kanchu, aswanpas runakuna kikinkuq munayninkuta hunt’achinankupaq huñunakuspalla. Diosqa qhawachkan. Paypa munayninkuna, payman sayk’usqa runakunamanta, hunt’asqa kanqam. Kay pachaqa manam runakunapa makinman qusqachu, ichaqa Diosqa saqichkanmi pantaywan mana allin kaypa imakunata huk pisi p’unchawkama kamachinankupaq. Uqhunmanta hamuq atiyniyuqmi llank’achkan qhipa hatun escenakunata chay drama ukhupi rikhurichinampaq,—Satanás Cristo hina hamuspa, llullachiy atiy llaqa mana chiqap kaywan llank’aspa chay pakasqa sociedadespi huñunakuspa watanakuchkakuna ukhupi. Confederación munayman qukuqkunaqa awqapa yuyayninkunatan rurachkanku. Imamanta qallarinqa, chaymantan rurasqanpa ruraynin hamunqa.”

“Juch’a huchallikuyqa casi tukuyninmanña chaykusqa. Chaqruykunaqa kay pachata hunt’achkan, hatun manchariypas utqayllaña runakunaman hamunanpaq kachkan. Tukukuyninga ancha qayllaña kachkan. Ñuqanchik, cheqaq kayta riqsiqkuna, wakichisqa kananchikmi imapaqchá kay pachaman utqaylla urmaykamuy, llapanman mana suyachisqa hatun musphay hina chayamunanpaq.” Review and Herald, September 10, 1903.